

MIRIAM LANCEWOOD

Mijn Leven in de Wildernis

Van de Achterhoek
naar Nieuw-Zeeland

Miriam Lancewood

Mijn leven in de wildernis

Van de Achterhoek naar Nieuw-Zeeland

Vertaling: Ankie Klootwijk en Ernst de Boer

KOSMOS

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

www.kosmosuitgevers.nl

Oorspronkelijke titel: *Woman in the wilderness A story of survival, love & self-discovery in New Zealand*

Oorspronkelijke uitgever: Allen & Unwin Pty Ltd, Crows Nest, Australië

© Miriam Lancewood, 2017

© Nederlandse vertaling Ankie Klootwijk en Ernst de Boer, 2017,
p/a Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Omslagontwerp: Tein Traniello

Foto omslag: © Lottie Hedley

Vormgeving binnenwerk: Zeno

ISBN 978 90 215 6409 8

ISBN e-book 978 90 215 6410 4

NUR 320

Alle rechten voorbehouden / All rights reserved

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze en/of door welk ander medium ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Voorwoord: De wildernis 9

- 1 Vrijheid kost niks 11
- 2 Winter 29
- 3 Voorjaar 64
- 4 Zomer 91
- 5 Herfst 123
- 6 Abel Tasman National Park 149
- 7 De West Coast 182
- 8 Moderne nomaden 218
- 9 Beschaving 255
- 10 Te Araroa: het Noordereiland 277
- 11 Te Araroa: het Zuidereiland 312

Epiloog 347

Kaarten 348

Dankwoord 351

Over Miriam Lancewood 352

1

Vrijheid kost niks

Ik was zenuwachtig. Mijn wangen gloeiden en ik probeerde ze af te koelen met de rug van mijn handen, maar het hielp weinig. Op weg naar de deur repeteerde ik wat ik ging zeggen. Mijn baas was in de loop van het afgelopen jaar ook een beetje een vriendin geworden, en ik wilde haar niet teleurstellen. Ik klopte op de deur.

‘Kom binnen.’

Virginia zat achter haar bureau voor de computer en was druk in de weer met papieren, roosters en planningen. Haar prachtige donkere haar viel soepel naar achter over haar schouders. Ze was aan de mollige kant, waardoor ze gezag uitstraalde maar toch zacht overkwam.

‘Pak een stoel, Miriam. Hoe is het?’ vroeg ze opgewekt, en ze schikte haar sjaal over haar schouders. ‘Wat kan ik voor je doen?’

Ik pakte een folder van de stoel voor haar bureau en ging zitten. ‘Goed, dank je.’ Ik haalde diep adem. ‘Het spijt me, Gin,’ begon ik, ‘maar ik wil graag ontslag nemen.’ Ik wachtte even voor ik verderging. ‘Ik heb het hier op school naar mijn zin, maar ik ben toch toe aan iets anders.’ Toen glimlachte ik, omdat ik aan het eind van mijn gerepeteerde zinnen was gekomen.

Eerst keek Virginia lichtelijk geamuseerd, en daarna verscheen er een verraste uitdrukking in haar ogen. ‘O, waarom?’ vroeg ze. ‘Waar wil je dan hierna gaan werken, Miriam?’ Ze legde haar hand even op de mijne. Haar sjaal viel weer naar voren.

‘O, nergens eigenlijk,’ antwoordde ik. ‘Peter en ik willen in de wildernis gaan wonen.’

Virginia trok ongelovig haar wenkbrauwen op.

‘In de rimboe, de natuur, hoog in de bergen,’ voegde ik eraan toe.

Haar mond viel open. ‘Echt waar? Maar... waarom?’ vroeg ze.

‘Omdat de wildernis mij tot leven wekt,’ legde ik uit. Virginia keek nog steeds onthutst. ‘Ik wil proberen of ik daar kan overleven. Ik ben benieuwd of je lichaam en geest veranderen als je zo helemaal in de natuur leeft,’ zei ik.

‘O ja? En denk je dat je dan af en toe nog naar de stad komt?’

‘Nou, we zijn van plan om drie maanden achter elkaar in de bergen te blijven. Dan komen we terug om onze voorraden aan te vullen en dan gaan we weer naar een andere plek in de wildernis,’ legde ik uit. ‘Dat willen we vier seizoenen lang doen, een jaar lang.’

‘Maar hoe moet je dan douchen?’

Douchen? dacht ik. Het duurde een fractie van een seconde voordat die onverwachte vraag tot me doordrong. ‘Nou, ik was me gewoon in de rivier!’

‘Ook in hartje winter?’ Er gleed een ongelovige uitdrukking over Virginia’s gezicht. ‘Nee joh, je moet zeker eens per maand terugkomen! In elk geval wanneer je ongesteld bent, denk je niet?’

Opeens kwam haar goedbedoelde bezorgdheid me absurd voor. Ik kon er niets aan doen: ik schoot in de lach en gelukkig moest Virginia toen ook lachen. Op dat moment was ik haar dankbaar voor onze warme vriendschap.

Op een mooie herfstdag in april organiseerden de docenten en de leerlingen van de school een afscheidsfeestje voor me. Ze hadden een buffet geregeld, en op het eind zong ik buiten op de binnenplaats een lied voor iedereen. Ik vond het eng om voor zo’n grote groep te zingen omdat mijn stem me bij eerdere gelegenheden in de steek had gelaten, maar ik was vastbesloten om op gepaste wijze en in stijl afscheid te nemen. Ik zong een lied dat ik zelf had geschreven: *‘Get out for freedom, ’cause there is no key... Remember, freedom is for free.’*

Later, toen we weer naar binnen waren gegaan en ik een stuk chocoladecake probeerde af te snijden met een plastic vork die daar totaal niet voor geschikt was, kwam Virginia bij me staan.

‘We zullen je wel missen hoor, Miriam,’ zei ze.

‘Lief dat je dat zegt, Gin.’ Ik glimlachte naar haar.

‘Ik meen het. Maar toch vind ik het een vreemde keus om in de wildernis te gaan leven,’ zei ze openhartig. ‘Ik bedoel, je kon aan het werk als lerares, je had atleet kunnen worden, of zelfs de muziek in kunnen gaan. Waarom in hemelsnaam kiest een knappe jonge vrouw als jij ervoor om in armoede en afzondering in de bergen te gaan zitten?’

‘Nou...’ begon ik, en ik hield mijn ogen gericht op het stuk cake.

‘Ik heb van die films gezien over jongens die in opstand komen tegen hun ouders,’ ging Virginia verder. ‘Gasten met een moeilijke jeugd die de wildernis in vluchten. Maar jij hebt toch een goede relatie met je familie?’

Ik knikte. ‘Ja, heel goed! Ik had me geen betere ouders kunnen wensen. Ik zie ze natuurlijk niet vaak, maar we hebben een heel hechte band.’

‘En vinden ze het goed dat je in de bergen gaat rondrennen?’ vroeg Virginia met een lachje.

‘Heel goed.’ Ik keek haar stralend aan. ‘Ja, ze staan er helemaal achter.’

‘Dus daarom heb je zo veel zelfvertrouwen!’ riep ze uit. ‘Je ouders hebben je de moed gegeven om er in je eentje op uit te trekken.’

Zo had ik het nog nooit bekeken, maar misschien had Virginia gelijk.

‘Dus je bent niet door de samenleving verstoten,’ ging ze verder, ‘maar toch kies je ervoor om eruit te stappen. Terwijl er bij wijze van spreken een goed gedekte tafel voor je klaarstaat, trek je de deur letterlijk achter je dicht.’

‘Ergens vind ik het allemaal zo betekenisloos.’ Ik keek haar verontschuldigend aan.

Virginia nam bedachtzaam een slokje van haar limonade. ‘Wat bedoel je daarmee?’

‘Je hele leven werken voor geld en status, jezelf op de sociale ladder omhoogknokken, nog meer spullen kopen die je eigenlijk niet nodig hebt... Dat allemaal.’

‘En is koukleumen in de bergen dan beter?’ Virginia’s ogen sprankelden en ze schoot weer in de lach.

‘Misschien niet,’ lachte ik. ‘Maar ik ga het wel proberen!’

Na een korte stilte ging ik verder: ‘Ik herinner me een avond van toen ik een jaar of zestien was. Ik keek uit mijn raam naar het donkere bos, en ik bedacht toen dat onze voorouders ooit in die uitgestrekte bossen leefden, op de grond sliepen naast hun dieren. En nu zijn we volkomen afhankelijk van onze huizen, aan alle kanten omringd met comfort. Wat een enorme verandering.’

‘Hm, ja.’ Virginia nam nog een slokje. ‘Dus je vindt dat mensen het contact met de aarde zijn kwijtgeraakt?’

‘Ja, ik denk van wel,’ zei ik, voordat ik aarzelend verderging. ‘Weer voeling krijgen met Moeder Aarde klinkt wel erg new-age-achtig’ – ik wees door het raam naar de bergen – ‘maar daar ligt een andere wereld, Gin.’

Ze draaide zich om en keek naar de vage contouren in de verte.

‘Die tijdloze schoonheid is gewoonweg niet te bevatten,’ zei ik schuchter. ‘Ik wil proberen te leven zonder barrière tussen de natuur en mij.’

Virginia keek me weer aan en er verscheen een glimlach op haar gezicht.

‘Koken op houtvuurtjes, zuiver water drinken, op de grond slapen... De wildernis zou ons veel kunnen leren als we de tijd namen om te luisteren.’ Ik wachtte af hoe Virginia zou reageren op deze woorden die in haar oren misschien heel vreemd klonken.

Maar ze trok alleen haar wenkbrauwen op en knikte. Toen klaarde haar gezicht op. ‘Hé, dan leer je natuurlijk ook allerlei vaardigheden om te overleven voor als er een pandemie uitbreekt en iedereen een goed heenkomen zoekt in de heuvels. Dan weet ik jullie te vinden, hoor!’

Ik lachte, opgelucht dat we het over iets anders konden hebben.

Virginia zette haar beker neer en maakte toen een gebaar alsof ze met pijl en boog op een dier schoot. ‘Kun jij je voorstellen dat je een geit schiet?’ riep ze.

‘Reken maar, als je echt honger hebt!’ Toen hoorde ik mijn naam roepen.

‘Miriam, kom eens, we hebben iets voor je!’ riep mijn collega Rose vanuit de gang.

Ik zette mijn bord met de onaangeroerde cake naast Virginia’s beker. Terwijl we samen naar de binnenplaats liepen, pakte ze mijn hand. ‘Veel geluk, lieverd, ik bewonder je moed. Pas goed op jezelf, hè?’

Ik glimlachte. ‘Dank je wel, Gin. Dat zal ik doen.’

De school gaf me een bijzonder nuttig cadeau: een hemd, een trui en een muts, allemaal van merinowol. Ik hield een kort praatje om iedereen te bedanken, en daarna probeerde ik mijn tien leerlingen te huggen. De meesten van hen waren tieners met gedragsproblemen en een moeilijke achtergrond, die voortijdig van school waren gegaan en grote moeite hadden een plaats in de samenleving te vinden. Ik had ze geholpen een baan te vinden door aanbevelingsbrieven te schrijven, en was bij rechtszaken aanwezig geweest om ze uit de gevangenis te houden. Deze jongeren groeiden op in een wereld die ik zelf nooit gekend had. Ik vond het niet altijd makkelijk om met ze te werken, vooral niet met degenen die in een bende zaten. Sommigen wilden me niet omhelzen, misschien omdat ze blij waren dat ik wegging, of misschien omdat bendeleden nu eenmaal niet horen te knuffelen.

Een van mijn leerlingen was Sam. Hij was heel lang en dik, en dronk zich bijna elke avond een stuk in de kraag, maar hij was een vriendelijke reus. Big Sam omhelsde me welgemeend en tilde me zelfs op en zwierde me in het rond, zodat mijn benen achter me aan zwaaiden. Dat was zo’n grappig gevoel dat ik er de slappe lach van kreeg, en zelfs mijn jonge gangstertjes moesten glimlachen (of smalend lachen – bij hen wist ik het onderscheid nooit goed).

De vijftienjarige Jimmy uit Samoa was een van mijn lievelingen. Ik kan me nog goed het moment herinneren dat ik zijn dossier voor het eerst onder ogen kreeg. Hij had in de Verenigde Staten gewoond, waar hij had meegedaan aan bendeoorlogen, en weer terug in Nieuw-Zeeland had hij voor diefstal en geweldpleging in de jeugdgevangenis gezeten. Andere leerlingen hadden zijn beruchte naam op de lijst zien staan en me voor hem gewaarschuwd, zodat ik bijna trillend van angst op hem zat te wachten toen hij de eer-

ste keer bij me aanklopte. Maar aan het eind van die eerste dag had ik desondanks sympathie opgevat voor de kleine, verlegen Jimmy. Later in het schooljaar organiseerde ik een kampeertocht voor de leerlingen, en kwam ik erachter dat die stoere Jimmy in het donker bang was voor geesten. Daarom gaf ik hem bij mijn vertrek een halfedelsteen, een malachiet, die ik op mijn tiende van mijn moeder had gekregen omdat ik ook bang was voor geesten. Jimmy leek er echt blij mee te zijn.

Jimmy blij, Virginia blij en ik blij. Ik vond het een goede afsluiting. Ik had het hele jaar naar deze dag uitgekeken: naar het bevrijdende moment waarop ik de bladzijde kon omslaan en een nieuw leven kon beginnen. Euforisch ging ik in de auto op weg naar huis. Mijn hart liep over van energie en ik zat de hele weg te glimlachen. De school had ik achter me gelaten. Ik had genoeg spaargeld op de bank, ik had een verblijfsvergunning in Nieuw-Zeeland en ik was vrij om te wonen waar ik wilde.

Een sterke windvlaag deed de auto even heen en weer schommelen. Ik was dol op die onzichtbare kracht! Vanaf de bergtoppen gleeed de wind omlaag, de vallei in, wierp de lange blonde grashalmen in de lucht en kietelde de uitgestrekte takken van oude bomen. Hij droeg zaden met zich mee en onder zijn kracht bogen de gele bloemen door. Op zijn tocht over de kale vlakten won hij aan kracht, en nu probeerde hij mijn auto van de weg te blazen.

Ons huisje, een wit houten plattelandshuisje omringd door een groepje oude inheemse kahikateabomen, lag op een halfuur rijden van de school. Toen ik aan kwam rijden, was Peter bezig de pompoenen in de moestuin te oogsten. Luid toeterend zwaaide ik naar hem. Het leek me gepast om het heugelijke feit van mijn ontslag met veel lawaai te vieren.

Ik sprong uit de auto en vloog Peter om zijn nek. Ik keek in zijn glinsterende blauwe ogen en gaf een imitatie van sir Edmund Hillary ten beste: 'Ik heb die rotzak klein gekregen!'

'Nu ben je dan toch een echte Kiwi,' grinnikte Peter.

VERSCHIJNINGSDATUM
28 FEBRUARI 2017

‘Zullen we op een andere manier gaan leven?’ vroeg Peter.

Ik had hem de avond ervoor in een restaurantje in Zuid-India ontmoet, en was de volgende ochtend bij hem ingetrokken. Ik was 22, hij 52. Hij was sterk en slank en woonde al vijf jaar in India.

Ik was overal voor te porren. ‘Ja. Wat zullen we doen?’

‘O, geen idee. Maar geen baan, bezittingen en al die vaste lasten. Ik weet niet precies wat, laten we zien waar het toeval ons brengt.’

En zo begon mijn leven van avontuur, met het toeval als motor. We trokken maandenlang door de Himalaya, reisden door Azië, en belandden in de jungle van Papoea Nieuw-Guinea. Uiteindelijk kwamen we uit in Peters vaderland Nieuw-Zeeland.

Mijn leven in de wildernis gaat over de laatste zes jaar waarin ik met Peter in de bergen van Nieuw-Zeeland woon. We slapen in een tent, koken op het vuur en trekken rond als nomaden. Ik heb leren jagen, en we leven zo veel mogelijk van wilde planten, bessen en dieren.

Sindsdien heb ik veel geleerd over mezelf, over relaties en de manier waarop we denken. Peter en ik filosoferen over het leven en de dood, de liefde, vrijheid en zekerheden. Ik beschrijf ook de moeilijke dingen, zoals de eerste keer dat ik een geit schoot met mijn pijl en boog, en het bezoek aan de stad na jaren in de bush. Ons leven is spannend, mooi, grappig, en soms ook droevig.

Het boek kan een inspiratiebron zijn voor mensen die zin hebben in het leven, en op zoek zijn naar natuurlijke vrijheid. Met mijn verhaal hoop ik een innerlijk vuur in jouw hart te ontsteken.

Miriam Lancewood